

26.9.1987: ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Το κείμενο που ακολουθεί είναι ο λόγος της Υπουργού Πολιτισμού Μελίνας Μερκούρη που εκφωνήθηκε στις 26.9.1987 στα εγκαίνια του Κέντρου Μελετών Ακροπόλεως (κτήριο Weiller), 300 χρόνια μετά την ανατίναξη του Παρθενώνα από τον Βενετό Φραγκίσκο Μοροζίνι.

Σήμερα το Υπουργείο Πολιτισμού προσφέρει στην πόλη των Αθηνών ένα παλιό κτήριο, αποκατεστημένο πρόσφατα από την αρμόδια Διεύθυνση του ΥΠ.ΠΟ. Το κτήριο αυτό δεν θα είναι μόνο στη χρήση των Αθηναίων, αλλά και όλων των Ελλήνων, μα και όλων των φυλών του κόσμου που θα έρχονται να επισκεφθούν την Ακρόπολη. Θα είναι ο χώρος της προετοιμασίας για το προσκύνημα στον Ιερό Βράχο. Δεν πρόκειται για ένα νέο Μουσείο, αλλά για ένα χώρο διδασκαλίας σε ανθρώπους κάθε ηλικίας, είναι κάτι που έλειπε από τον τόπο μας, όπου η παιδεία είναι ακόμη πολύ θεωρητική. Στα σχολεία και στα σπίτια μας ακούσαμε πολλά για την κλασική τέχνη του 5ου αιώνα, για τον “χρυσούν αιώνα” του Περικλή, για το μεγάλο έργο του Φειδία. Τι γνωρίζει από αυτά ο μαθητής αλλά και ο σπουδαστής, ο απλός άνθρωπος αλλά και ο επιστήμων; Ο ξένος επισκέπτης, μορφωμένος ή όχι; Κάποιες εικόνες από βιβλία και κάποιες εντυπώσεις από επισκέψεις στο Μουσείο Ακροπόλεως, όπου ο συνωστισμός δεν επιτρέπει να πλησιάσει κανείς τα αντικείμενα ή στο Βρετανικό Μουσείο, όπου η συγκίνηση για όσους έχουν την ευκαιρία να το επισκεφθούν είναι τόση, που δεν αφήνει περιθώρια για πολλή παρατήρηση.

Σκεφθήκαμε λοιπόν να συγκεντρώσουμε όλα τα αντίγραφα από τα γλυπτά του Παρθενώνα στο χώρο αυτό, όσα βρίσκονται σκορπισμένα σε όλα τα Μουσεία της υφελίου. Έτσι μόνο θα γίνει αντιληπτό, τι αμαρτία είναι να μένουν διασκορπισμένα αυτά τα αριστουργήματα που αποσπάστηκαν βίαια από τον Παρθενώνα. Τότε μόνον οι πατριώτες μας, αλλά και οι ξένοι φίλοι μας θα καταλάβουν γιατί αγωνιζόμαστε για τον επαναπατρισμό των ξηνητεμένων θησαυρών μας. Είναι ντροπή που έως τώρα δεν μπόρεσε η ιδέα αυτή να πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα, ενώ εδώ και πολλά χρόνια ο Ελβετός καθηγητής E. Berger έχει δημιουργήσει στη Βασιλεία ένα Μουσείο εκμαγείων από όλο τον γλυπτό διάκοσμο του Παρθενώνα.

Όμως δεν είναι μόνο η τέχνη των γλυπτών από τα μνημεία της Ακροπόλεως που θέλουμε

να παρουσιάσουμε (έστω και σε αντίγραφα) μέσα σε αυτό το κτήριο. Θέλουμε να δείξουμε και όλη την ιστορία των καταστροφών που υπέστησαν τα μνημεία της Ακροπόλεως από πυρκαϊές, σεισμούς, μετατροπές, βομβαρδισμούς, λεηλασίες, κακές επεμβάσεις. Παράλληλα θέλουμε να παρουσιάσουμε όλες τις προσπάθειες που κατέβαλε το ελληνικό κράτος, από τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας του έως σήμερα, για τη συντήρηση και αναστήλωση αυτών των μνημείων.

Αύριο συμπληρώνονται ακριβώς 300 χρόνια από την ανατίναξη του Παρθενώνα, που οι Τούρκοι χρησιμοποιούσαν ως πυριτιδαποθήκη, μετά από τον βομβαρδισμό του Μοροζίνι. Έως το 1687 ο Παρθενώνας, παρόλες του τις περιπέτειες, στεκόταν όρθιος και εξακολουθούσε να προκαλεί τον θαυμασμό στους λίγους επισκέπτες του. Επακολούθησαν για χρόνια οι αρπαγές των μελών του και το 1802 η πιο άπονη αποξήλωση του μνημείου από τον Ελγίνο.

Από το 1835 η Αρχαιολογική Υπηρεσία δεν σταμάτησε να συγκεντρώνει τα διασκορπισμένα μέλη επάνω και γύρω από τον Βράχο και να προχωρεί στην αναστήλωση των μνημείων. Μακάρι κάποτε να συγκεντρώσει και τα διασκορπισμένα στα ξένα Μουσεία γλυπτά του Παρθενώνα. Σήμερα μπορούμε να βεβαιώσουμε όλο τον πολιτισμένο κόσμο ότι είμαστε σε θέση να τα διαφυλάξουμε. Οι αναστηλώσεις που άρχισαν στην Ακρόπολη πριν από 10 χρόνια είναι διεθνώς αναγνωρισμένες ως άριστες και το νέο Μουσείο που θα βάλουμε εμπρός να κτίσουμε θα έχει όλες τις τεχνικές προϋποθέσεις για την καλή συντήρηση των εκθεμάτων του. Θα προχωρήσουμε μέσα στο 1989 στην κήρυξη του διεθνούς αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, ενώ παράλληλα θα ερευνηθεί αρχαιολογικά το οικόπεδο και θα αρχίσουν οι απαραίτητες απαλλοτριώσεις. Όλα αυτά σημαίνουν δουλειά πολλή, αλλά υπάρχει η θέληση και η αισιοδοξία.

Το κτήριο αυτό πριν από δύο χρόνια ήταν ένα ερείπιο. Σήμερα το καμαρώνουμε και το χαιρόμαστε. Ευχαριστούμε όσους δούλεψαν για την αποκατάστασή του και υποσχόμεθα ότι θα φροντίσουμε για την καλή συντήρηση και τη σωστή λειτουργία του. Είμαστε βέβαιοι ότι εδώ μέσα θα διαμορφωθεί, με τα

εκπαιδευτικά προγράμματα και τις άλλες εκδηλώσεις που θα οργανώσουν η Α' Εφορεία Αρχαιοτήτων και η Επιτροπή Συντηρήσεως Μνημείων Ακροπόλεως, ένα κοινό που θα πλησιάζει τα μνημεία με μεγαλύτερη γνώση και περισσότερο σεβασμό, έτσι που να τα προστατεύει και να τα χαιρείται καλλίτερα.

Το Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως